

O B R A Z L O Ž E N J E
IZVRŠENJA PRORAČUNA HERCEGBOSANSKE
ŽUPANIJE ZA PERIOD SIJEČANJ – PROSINAC 2011. GODINE

Sadržaj ovog izvješća čine: tablični pregled Općeg i Posebnog dijela Proračuna za 2011. godinu, analiza korištenja tekuće pričuve-rezerve i pregled obveza i potraživanja na dan 31.12.2011.godine.

Na temelju konsolidirane bruto bilance, bruto bilance po proračunskim korisnicima, Završnog obračuna Proračuna Hercegbosanske županije i navedenog tabličnog pregleda Proračuna daje se analiza slijedećih sintetičkih pokazatelja:

Analiza izvršenja prihoda i primitaka,
Analiza izvršenja rashoda i izdataka i
Analiza financijskog rezultata.

U Općem dijelu izvršenja Proračuna za 2011.godinu ugrađene su komparativne kategorije– kolona izvršenja Proračuna za 2011.godinu i indeks izvršenja prihoda i primitaka, te rashoda i izdataka u odnosu na plan i izvršenje istih u odnosu na 2010.godinu. Od ove godine, uvedena je na zahtjev Ureda za reviziju Federacije Bosne i Hercegovine, i u Općem dijelu Proračuna-Rashodi i izdatci, nova kolona-korigirani plan, koja je već ranije uvedena u Posebnom dijelu Proračuna.

Ona predstavlja korigirani iznos rashoda i izdataka ostvarenih korištenjem „Tekuće pričuve/rezerve“ i preraspodjele rashoda i izdataka temeljem Odluka Vlade Hercegbosanske županije, kao i odobrenih preraspodjela sukladno Zakonu o izvršavanju Proračuna za 2011.godinu.

Svi usporedni pokazatelji upravo se daju u odnosu na korigirani plan. Iznos preraspoređenih rashoda i izdataka vidi se u koloni 4. u Općem dijelu i koloni 8. u Posebnom dijelu Proračuna, po svakoj vrsti troška i po svakom proračunskom korisniku.

I ANALIZA IZVRŠENJA PRIHODA I PRIMITAKA

Ukupno ostvareni konsolidirani prihodi i primitci financiranja na dan 31. 12. 2011. godine iznose 66.466.522,00KM što u odnosu na Plan Proračuna od 65.279.056,00KM iznosi 101,82%, a u odnosu na izvršenje prihoda i primitaka u 2010.godini su veći za 7,82%.

Dakle, ukupni prihodi i primitci u odnosu na Plan Proračuna izvršeni su 101,82%, odnosno u apsolutnom iznosu izvršenje je veće za 1.187.466,00KM.

Iz Općeg dijela Plana Proračuna za 2011.godinu vidljivo je da su porezni prihodi izvršeni sa 98,37% u odnosu na Proračun, a u odnosu na 2010.godinu izvršeni su sa 104,76%. (veći su za 4,76% od izvršenja u 2010.godini).

Neporezni prihodi izvršeni su sa 57,07% u odnosu na Proračun, a u odnosu na izvršenje u prethodnoj godini izvršeni su sa 64,91%.

Tekuće potpore izvršene su sa 226,64% u odnosu na Proračun, a u odnosu na izvršenje u 2010.godini iznose 473,49%.

Prihodi po osnovi zaostalih obveza iz prethodnih godina izvršeni su u apsolutnom iznosu od 27.755,00KM, što je u odnosu na 2010. godinu povećanje od 40,83%.

Struktura glavnih prihoda i primitaka u ukupnom Planu Proračuna izgleda ovako:

	<u>IZVRŠENO</u>	<u>UDIO</u>
- Porezni prihodi	54.566.842,00KM	82,10%
- Neporezni prihodi	3.486.252,00KM	5,24%
- Tekuće potpore	8.385.673,00KM	12,62%
- Prihodi po osnovi zaostalih obveza	27.755,00KM	0,04%
- Primitci financiranja	0,00KM	0,00%
UKUPNO:	66.466.522,00KM	100,00%

POREZNI PRIHODI

Najveću stavku u strukturi ukupnih prihoda i ove godine čine porezni prihodi, a iznose 54.566.842,00KM i manji su u odnosu na Proračun za 1,63%, ili u apsolutnom iznosu to je 903.158,00KM i veći su od izvršenja istih za 2010.godinu 4,76%.

Struktura poreznih prihoda za 2011.godinu izgleda ovako:

	IZVRŠENO	UDIO
- Porez na dobit pojedinaca i poduzeća	968.792,00KM	1,78%
- Porez na plaću	145.012,00KM	0,27%
- Porez na imovinu	607.917,00KM	1,11%
- Prihodi po propisima do 31.12.2005.god.	117.422,00KM	0,21%
- Prihodi od poreza na dohodak	3.171.855,00KM	5,81%
- Neizravni porezi	49.546.686,00KM	90,80%
- Ostali porezi	9.158,00KM	0,02%
UKUPNO:	54.566.842,00KM	100,00%

U strukturi poreznog prihoda najveću stavku čine *Neizravni porezi* i iznose 90,80% (unutar navedenog iznosa PDV koji pripada Županiji iznosi 48.789.463,00KM).

Prihodi po propisima do 31.12.2005.godine iznose 117.422,00KM, i predstavljaju zaostale poreze koji su naknadno naplaćeni.

Porez na dobit pojedinaca i poduzeća izvršen je sa indeksom od 121,10 i veći je od Plana Proračuna, a u odnosu na izvršenje istih prihoda za 2010.godinu indeks je 75,45.

Porez na plaću i radnu snagu izvršen je indeksom od 48,34 u odnosu na Proračun, a u odnosu na izvršenje za 2010.godinu indeksom od 20,96. Osnovni razlog za ovakvu razinu prihoda je uvođenje novoga Zakona o porezu na dohodak od 01. siječnja 2009. godine tako da su ovi prihodi ustvari zaostatci iz prethodnih godina.

Prihodi od poreza na dohodak su nova kategorija poreznih prihoda nastali usvajanjem gore navedenog Zakona o porezu na dohodak i u 2011. godini su iznosili 3.171.855,00KM.

Porez na imovinu izvršen je indeksom od 93,53 u odnosu na Proračun, a u odnosu na izvršenje u 2010.godini indeks je 115,13.

Ostali porezi izvršeni su indeksom od 18,32 u odnosu na Proračun, a u odnosu na izvršenje u 2010.godini indeksom od 96,52.

NEPOREZNI PRIHODI

Neporezni prihodi ostvareni su u iznosu od 3.486.252,00KM i izvršeni su u odnosu na Proračun 57,07%, a u odnosu na 2010.godinu izvršeni su 64,91%. U sljedećoj tablici dajemo kratak pregled izvršenja glavnih neporeznih prihoda:

	<u>IZVRŠENO</u>	<u>UDIO</u>
- Prihodi od poduz. aktiv. i imovine	205.939,00KM	5,91%
- Nakn. i pristojbe i prih.od pruž. javnih usluga	2.730.684,00KM	78,33%
- Novčane kazne (neporezne)	549.629,00KM	15,76%
UKUPNO:	3.486.252,00KM	100,00%

Ukupni neporezni prihodi ostvareni u 2011.godini pokazuju trend pada u odnosu na 2010.godinu.

Prihodi od dividendi i udjela u profitu u javnim poduzećima i institucijama ostvareni su u iznosu od 115.000,00KM, što je 13,71% u odnosu na Proračun, a indeks izvršenja u odnosu na 2010.godinu iznosi 13,77. Ovaj prihod dolazi jedino od uplata ŠGD „Hercegbosanske šume“ d.o.o. Kupres.

Prihod od eksploatacije prirodnih resursa su izvršeni u odnosu na Proračun u postotku od 84,17%, a u odnosu na izvršenje prethodne godine indeks izvršenja je 203,27.

Naknade, pristojbe i prihodi od pružanja javnih usluga ostvarene su u apsolutnom iznosu od 2.730.684,00KM, što je 62,49% u odnosu na planiranu razinu, a u odnosu na izvršenje u 2010.godini ovi prihodi imaju indeks 69,67.

Prema pokazateljima o izvršenju naknada, pristojba i prihoda od pružanja javnih usluga u ovoj, kao i u prethodnim godinama, ovaj prihod ima tendenciju blagog pada.

Novčane kazne (neporezne) izvršene su u apsolutnom iznosu 549.629,00KM, odnosno indeksom od 78,52 u odnosu na Proračun, a u odnosu na izvršenje u 2010.godini indeks je 97,51.

TEKUĆE POTPORE

Tekuće potpore u strukturi ukupnih prihoda sudjeluju sa 12,62%, a izvršene su 226,64% u odnosu na Proračun, ili u apsolutnom iznosu 8.385.673,00KM.

U odnosu na prethodnu 2010.godinu, tekuće potpore su izvršene u bitno većem iznosu, odnosno veće su za 473,49% ili u apsolutnom iznosu za 6.614.652,00KM.

II ANALIZA IZVRŠENJA RASHODA I IZDATAKA

Ukupno konsolidirano izvršenje rashoda i izdataka u 2011.godini prikazano je kroz tablični prikaz – OPĆI DIO Rashodi i izdatci.

Izvršenje rashoda i izdataka svakog proračunskog korisnika i potrošačke jedinice koji se financiraju iz Proračuna Hercegbosanske županije u 2011.godini prikazano je kroz tablični dio – POSEBNI DIO PRORAČUNA.

Iz tabličnog prikaza Opći dio - Rashodi i izdatci, vidimo da su izdatci u 2011.godini iznosili 55.396.199,00KM, što je u odnosu na Korigirani Plan Proračuna izvršenje od 84,86%, a u odnosu na izvršenje u 2010.godini 100,19%.

Glavne kategorije rashoda i izdataka ostvarene su u slijedećim iznosima:

- Tekući izdatci	52.725.194,00KM	95,18%
- Kapitalni izdatci	2.373.901,00KM	4,28%
- Otplata domaćeg zaduživanja	297.104,00KM	0,54%
UKUPNO:	55.396.199,00KM	100,00%

Dakle, u strukturi ukupnih konsolidiranih izdataka za 2011.godinu tekući izdatci sudjeluju sa 95,18%, a kapitalni izdatci svega 4,82%.

Tekući izdatci ostvareni su u iznosu 52.725.194,00KM i manji su za 495.290,00KM, ili 0,93% u odnosu na prošlu 2010.godinu, a u odnosu na tekuće izdatke planirane Proračunom za 2011.godinu manji su za 7.337.904,00KM i izvršeni su sa 87,78% u odnosu na Proračun.

Kapitalni izdatci u 2011.godini iznosili su 2.373.901,00KM i veći su u odnosu na kapitalne izdatke u 2010.godini za 596.667,00KM, ili 33,57%, a što je u odnosu na kapitalne izdatke predviđene Planom Proračuna za 2010.godinu, izvršenje sa 51,41%.

Ove smo godine posebno iskazali stavku *-Otplata domaćeg zaduživanja*, koja je izvršena u apsolutnom iznosu od 297.104,00KM, ili indeksom od 84,86% u odnosu na Proračun za 2011. godinu.

Tekuća pričuva – rezerva

Tekuća pričuva/rezerva za 2011.godinu je planirana u iznosu od 800.000,00KM, s tim da je tijekom prošle godine sa Zavoda za hranu i veterinarstvo na poziciju Tekuće pričuve/rezerve doneseno još 24.225,00KM, a izvršena je u iznosu od 553.199,11KM.

Tekuća pričuva korištena po Odlukama Vlade Hercegbosanske županije iznosi 516.699,11KM, po Zaključcima predsjednika Vlade 32.000,00KM i Zaključkom po članku 14. stavak 7. Zakona o izvršavanju proračuna HBŽ 4.500,00KM.

Pregled izvješća o korištenju Tekuće pričuve po Odlukama i Zaključcima, kao i Specifikacija korištenja po korisnicima i ekonomskim kodovima, daje se u prilogu Izvješća o izvršenju Plana Proračuna za 2011.godinu.

Tekući izdatci

U slijedećoj tablici dajemo pregled tekućih izdataka i analiziramo strukturu i izvršenje pojedinih stavki ovih izdataka.

Glavne stavke tekućih izdataka u 2011.godini čine slijedeće ekonomske kategorije koje dajemo usporedo s podacima istih kategorija i izdataka ostvarenih u 2010.godini.

Struktura tekućih izdataka	2010.godina	Udio %	2011.godina	Udio %
Plaće i naknade uposlenih	35.673.173,00	67,03%	36.605.154,00	69,43%
Doprinosi poslodavaca	3.173.883,00	5,97%	3.297.450,00	6,25%
Izdatci za materijal i usluge	5.499.656,00	10,33%	5.047.034,00	9,57%
Tekući prijenosi – potpore	8.000.955,00	15,03%	7.049.012,00	13,37%
Tekući kapitalni prijenosi	724.219,00	1,36%	591.678,00	1,12%
Kamate na pozajmice	148.598,00	0,28%	134.866,00	0,26%
UKUPNO:	53.220.484,00	100,00%	52.725.194,00	100,00%

U strukturi ukupnih tekućih rashoda-izdataka najveću stavku čine Plaće i naknade troškova uposlenih- 69,43% a udio plaća i naknada za 2010. godinu iznosio je 67,03%.

Udio izdataka za materijal i usluge je 9,57% u 2011.godini a u 2010.godini iznosio je 10,33%.

Tekući prijenosi-potpore sudjeluju sa 13,37% u 2011.godini, a u 2010.godini sa 15,03%.

Bruto plaće i naknade uposlenih izvršene su u iznosu od 36.605.154,00KM, indeksom 92,77 , što je manje od planiranih rashoda za 2011.godinu za 7,23%, a u odnosu na izvršenje ovih rashoda u 2010.godini indeks je 102,61.

Razlog ovom povećanju bruto plaće u odnosu na 2010. godinu jeste povećanje broja uposlenih za trideset i devet novih djelatnika. Najveće povećanje broja uposlenih bilježimo na korisniku *Niže potrošačke jedinice-Škole*- 35 novouposlenih djelatnika.

U 2011.godini bilo je uposleno ukupno 1807 djelatnika; od toga u osnovnim i srednjim školama na dan 31.12.2011.godine 1.003 uposlenih; u Ministarstvu unutarnjih poslova 446; u sudovima (općinski, županijski, tužiteljstvo i pravobraniteljstvo) 90 uposlenih i u Skupštini, ministarstvima i upravama 268 uposlenih. Planom Proračuna za 2011. godinu bilo je predviđeno da broj uposlenih iznosi 1821 djelatnik.

Naknade troškova uposlenih izvršene su u iznosu 5.602.693,00KM a izvršene su indeksom od 82,94 u odnosu na Proračun, u odnosu na izvršenje ovih izdataka iz 2010.godine indeks je 99,33.

Iz pokazatelja o izvršenju bruto plaće i naknada te naknada troškova uposlenih, vidljivo je da su ta izvršenja na razini Proračuna za 2011.godinu.

Očito je da je udio bruto plaće i naknada uposlenih i dalje visok pa će se u narednom periodu morati voditi računa o projekcijama iz Dokumenta okvirnog proračuna Federacije BiH i Dokumenta okvirnog proračuna Vlade HBŽ.

Doprinosi poslodavca u 2011. godini izvršeni su sa iznosom od 3.297.450,00KM ili promatrano kroz indeks 94,37 , a indeks ovih izdataka u odnosu na 2010. godinu je 103,89.

Konsolidirani izdatci za materijal i usluge u 2011. godini iznose 5.047.034,00KM, a indeks izvršenja je 84,08, indeks izvršenja ovih izdataka u odnosu na 2010. godinu je 91,77.

Tekući prijenosi-potpore ostvarene su u iznosu 7.049.012,00KM i izvršene su indeksom od 74,51 , a indeks izvršenja u odnosu na iste rashode iz prošle godine iznosi 88,10.

Kapitalne potpore prema Planu Proračuna predviđene su u iznosu 1.452.682,00KM, a izvršene su u iznosu od 591.678,00KM, ili u indeksu 40,73. Kapitalne potpore su realizirane kao Kapitalne potpore općinama i Kapitalne potpore pojedincima, a koje su evidentirane kod Uprave za pitanja branitelja, Ministarstvu prosvjete, kulture i športa i kod Ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva.

Izdatci za kamate i ostale naknade izvršene su u iznosu od 134.866,00KM što daje indeks od 68,84 a u odnosu na 2010. godinu indeks izvršenja je 90,76%.

Kapitalni izdatci

Udio kapitalnih izdataka u ukupnim rashodima i izdancima Proračuna za 2011. godinu je 4,28% i izvršeni su u ukupnom iznosu od 2.373.901,00KM, što u odnosu na Proračun za 2011. godinu daje indeks od 51,41, a u odnosu na izvršenje istih u prethodnoj 2010. godini, indeks 133,57.

Glavne stavke kapitalnih izdataka u 2011. godini dajemo u slijedećoj tablici usporedo sa istim kategorijama iz prethodne 2010. godine:

Struktura kapitalnih izdataka	2010.godina	Udio %	2011.godina	Udio %
Nabava građevina	325.114,00	18,29%	437.778,00	18,44%
Uredske oprema	140.998,00	7,93%	149.308,00	6,29%
Prijevozna oprema	187.613,00	10,56%	37.060,00	1,57%
Policijska oprema	0,00	0,00%	0,00	0,00%
Studije izvodivosti projektne dokumentacije	69.518,00	3,91%	127.009,00	5,35%
Rekonstrukcija i investic. održavanje cesta	868.454,00	48,87%	1.521.768,00	64,10%
Rekonstrukcija i investic. održavanje zgrada	185.537,00	10,44%	100.978,00	4,25%
UKUPNO:	1.777.234,00	100,00%	2.373.901,00	100,00%

Otplata domaćeg zaduživanja

Ovu stavku, koja je inače po kontnom planu sastavni dio kapitalnih izdataka, smo ove godine prvi puta zasebno iskazali u Izvišenju proračuna Hercegbosanske županije, jer ona po svojoj strukturi ustvari i nije klasični kapitalni izdatak.

U strukturi ukupnih rashoda i izdataka za 2011. godinu -*Otplata domaćeg zaduživanja* sudjeluje sa 0,54% ili u apsolutnom iznosu od 297.104,00KM. U strukturi ove pozicije su otplata glavnice za nabavu vozila (leasing) i otplata kredita za Investicijsku banku, a od ove 2012. godine i otplata glavnice za kredit dobiven od strane Međunarodnog monetarnog fonda MMF-a.

III FINANCIJSKI REZULTAT

Prema Konsolidiranom godišnjem iskazu o izvršenju Proračuna za razdoblje od 01.01.2011. do 31.12.2011. godine i Općem dijelu Proračuna za period siječanj – prosinac 2011. godine vidljivo je da su ukupno ostvareni prihodi i primitci te rashodi i izdatci, kako slijedi :

	IZVRŠENJE 31.12.11.
UKUPNI PRIHODI I PRIMITCI	66.466.522,00KM
<u>UKUPNI RASHODI</u>	<u>52.725.194,00KM</u>
VIŠAK PRIHODA NAD RASHODIMA	13.741.328,00KM
<u>- KAPITALNI IZDATCI</u>	<u>- 2.373.901,00KM</u>
VIŠAK PRIHODA (SUFICIT)	11.367.427,00KM

Dakle, financijski rezultat po izvršenju Plana Proračuna HBŽ za 2011.godinu izražen kao razlika ostvarenih ukupnih tekućih prihoda i primitaka i ostvarenih ukupnih tekućih rashoda, je pozitivan i iznosi 11.367.427,00KM, što se može vidjeti na Obrascu PR – Konsolidirani račun prihoda i rashoda.

Kada se Kapitalni izdatci izvršeni u 2011.godini u iznosu od 2.373.901,00KM oduzmu od navedenog viška prihoda dobije se višak prihoda (suficit), koji predstavlja ukupan rezultat po Planu Proračuna za 2011. godinu, što se vidi u Općem dijelu Izvršenja Proračuna i na Obrascu PR- Konsolidirani godišnji iskaz o izvršenju proračuna.

Pregled obveza i potraživanja na dan 31.12.2011.godine:

Obveze

- Kratkoročne tekuće obveze (obveze prema dobavljačima)	5.280.466,00KM
- Kratkoročni krediti i zajmovi	114.852,00KM
- Obveze prema djelatnicima	5.605.842,00KM
- <u>Dugoročni krediti i zajmovi (leasing)</u>	<u>4.626.951,00KM</u>
SVEUKUPNO:	15.628.111,00KM

Potraživanja

Ukupna novčana sredstva	17.267.726,00KM
Kratkoročna potraživanja	241.641,00KM
Kratkoročni plasmani	49.574,00KM
Potraživanja od organa	31,00KM
<u>Ostala kratkoročna razgraničenja (leasing)</u>	<u>8.783,00KM</u>
SVEUKUPNO:	17.567.755,00KM